

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμ. 171/10 / 2015

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Σύμφωνο Συμβίωσης, άσκηση δικαιωμάτων, ποινικές και άλλες διατάξεις».

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου ρυθμίζονται διάφορα θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ειδικότερα:

Ι. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Επανακαθορίζεται το πλαίσιο εφαρμογής του συμφώνου συμβίωσης, το οποίο επιτρέπεται εφεξής να συνάπτεται μεταξύ ενήλικων προσώπων, ανεξάρτητα από το φύλο τους, και προσαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα. Περαιτέρω, για τα μέρη του συμφώνου συμβίωσης, προβλέπεται η ανάλογη εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας που αφορά συζύγους, εφόσον δεν υπάρχει διαφορετική ειδική ρύθμιση, καθώς και η επέκταση εφαρμογής διατάξεων του εργατικού δικαίου και του δικαίου κοινωνικής ασφάλισης που αφορούν συζύγους, για την οποία απαιτείται η έκδοση π.δ/τος. (άρθρα 1 – 14)

ΙΙ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Συνιστάται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ως συμβουλευτικό – γνωμοδοτικό όργανο «Εθνικό Συμβούλιο κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας» και ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τις αρμοδιότητες και τον τρόπο λειτουργίας του (συμμετοχή εμπειρογνομόνων, συνεργασία με φορείς, κ.λπ.). Στα μέλη του Συμβουλίου δεν καταβάλλεται καμία πρόσθετη αμοιβή ή αποζημίωση. (άρθρα 15 – 19)

ΙΙΙ. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΡΙΤΟ & ΤΕΤΑΡΤΟ

Τροποποιούνται – συμπληρώνονται διατάξεις του Ποινικού Κώδικα (π.δ. 283/1985) και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (π.δ. 258/1986). Ειδικότερα, προβλέπονται τα εξής:

- καθορίζεται το πλαίσιο της κατ' οίκον έκτισης ποινής για κρατούμενες μητέρες,
- αυστηροποιούνται οι επιβαλλόμενες ποινές για το ρατσιστικό έγκλημα,
- καταργείται η προσφορά ποσού έως 10.000 ευρώ, ως όρου για τη χορήγηση αναστολής εκτέλεσης ποινής υπό επιτήρηση,
- καθορίζεται η διαδικασία επανεξέτασης χορηγηθείσας υπό όρο απόλυσης κρατουμένου, σε περίπτωση πρόσκαιρης αναπηρίας,
- επανακαθορίζονται οι περιπτώσεις επιβολής σε ανηλίκους του αναμορφωτικού μέτρου τοποθέτησης σε ίδρυμα αγωγής,
- επανακαθορίζεται η ποινή για την παρακώλυση συγκοινωνιών,
- επιτρέπεται η απαλλαγή του δράστη από την ποινή για συγκεκριμένα αδικήματα και εφόσον η πράξη τελέσθηκε για την προάσπιση μείζονος κοινωνικού συμφέροντος,
- θεσπίζονται ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή για όποιον αποκλείει, με ρατσιστικά κριτήρια, πρόσωπα, από την παροχή και προμήθεια αγαθών κατά τα ειδικότερα οριζόμενα,
- επανακαθορίζονται τα θέματα δικαιοδοσίας των δικαστηρίων ανηλίκων,
- εισάγονται ειδικές, νέες ρυθμίσεις για την προσαγωγή κρατουμένων σε περίπτωση σύλληψης επ' αυτοφώρω για πλημμέλημα, την εμφάνιση κατηγορουμένου αυτοπροσώπως στο ακροατήριο, την ισχύ των δελτίων ποινικού μητρώου κ.λπ.

(άρθρα 20 – 29)

IV. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Τροποποιούνται οι διατάξεις του ν. 1178/1981, περί αστικής ευθύνης του τύπου έναντι προσώπων που υπέστησαν περιουσιακή ζημία ή ηθική βλάβη μέσω δημοσιευμάτων, και συγκεκριμένα:

- καταργούνται τα κατώτατα όρια της προβλεπόμενης με τις εν λόγω διατάξεις χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης του αδικηθέντος, η οποία (χρηματική ικανοποίηση) προσδιορίζεται εφεξής βάσει των μνημονευόμενων κριτηρίων,
- καθορίζεται η διαδικασία αποκατάστασης της προσβολής, ως υποχρεωτικό για τον αδικηθέντα στάδιο πριν την άσκηση της αγωγής, η οποία (αποκατάσταση) αποκλείει την αστική αξίωση για χρηματική ικανοποίηση, πλην των ρητά οριζόμενων περιπτώσεων.

(άρθρο 37)

V. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για το σωφρονιστικό σύστημα και τα Καταστήματα Κράτησης. Ειδικότερα:

1. Επιτρέπεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν.2960/2001), η διάθεση σε Καταστήματα Κράτησης για τις ανάγκες άπορων κρατουμένων, των κάθε είδους προϊόντων λαθρεμπορίας που κατάσχονται, δημεύονται ή περιέρχονται ως αζήτητα στην

κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου. Τα σχετικά θέματα ρυθμίζονται με κ.υ.α.
(άρθρο 38)

2. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα αναφορικά με την πιλοτική εφαρμογή του θεσμού της ηλεκτρονικής επιτήρησης υποδίκων, καταδίκων κ.λπ., χωρίς να μεταβάλλεται ο ανώτατος αριθμός κρατουμένων που έχει οριστεί με το άρθρο 7 του π.δ. 62/2014.
(άρθρο 39)

3. Συνιστάται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, νομοπαρασκευαστική επιτροπή για την αναμόρφωση του Σωφρονιστικού Κώδικα, η οποία έχει την οριζόμενη συγκρότηση και επικουρείται γραμματειακά από υπάλληλο του εν λόγω Υπουργείου.
(άρθρο 40)

4.α. Διευρύνονται οι κατηγορίες κατάδικων κρατουμένων, ικανών προς εργασία, που μπορεί να μεταγονται στα Αγροτικά Καταστήματα Κράτησης και στην Κεντρική Αποθήκη Υλικού Φυλακών (ΚΑΥΦ).

β. Οι φορείς του Δημόσιου Τομέα επιτρέπεται να προβαίνουν σε απευθείας ανάθεση κατόπιν διαπραγμάτευσης, προμήθειας αγαθών ή προϊόντων σε Καταστήματα Κράτησης που διαθέτουν αγροτικές ή βιοτεχνικές μονάδες εργασίας, στις οποίες απασχολούνται κρατούμενοι με ευεργετικό υπολογισμό των ημερών ποινής λόγω εργασίας.
(άρθρο 41)

5. Εξειδικεύονται τα στοιχεία της ειδικής αιτιολογίας που απαιτείται για την απόρριψη αιτημάτων κρατουμένων ως προς τη χορήγηση εκπαιδευτικής άδειας με ηλεκτρονική επιτήρηση, κατά το άρθρο 58 του ν. 2776/1999.
(άρθρο 42)

6. Τα Ειδικά Θεραπευτικά Καταστήματα Κράτησης που εντάσσονται στο Ε.Σ.Υ., υπάγονται στις διατάξεις του ν.1397/1983 και για το λοιπό επιστημονικό προσωπικό που προσλαμβάνουν (σήμερα οι εν λόγω διατάξεις καταλαμβάνουν το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό). Στη διάρθρωση των εν λόγω καταστημάτων, που καθορίζεται με π.δ/γμα, μπορεί να προβλέπεται η λειτουργία παραρτημάτων για γυναίκες ή νεαρούς κρατουμένους.
(άρθρο 43)

7. Συνιστάται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Αυτοτελές Γραφείο Συντονισμού Φυλακών, το οποίο έχει τις οριζόμενες αρμοδιότητες και συνεπικουρεί στο έργο του τον Γενικό Γραμματέα Αντεγκληματικής Πολιτικής.
(άρθρο 44)

8. Τα οχήματα που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες της Υπηρεσίας Εξωτερικής Φρούρησης Καταστημάτων Κράτησης (ΥΕΦΚΑΚ), καθώς και οι οδηγοί αυτών, υπάγονται στη νομοθεσία που ισχύει για τα υπηρεσιακά οχήματα της Ελληνικής Αστυνομίας και τους οδηγούς αυτών, (κυβισμός κινητήρα, εφοδιασμός με συσκευές περιορισμού ταχύτητας, υποχρέωση απόκτησης Πιστοποιητικού Επαγγελματικής Ικανότητας), εξαιρούνται δε, από

τις γενικότερες διατάξεις που ισχύουν για τα λοιπά οχήματα του δημοσίου και υπάγονται στην κατηγορία των οχημάτων άμεσης ανάγκης. (άρθρο 45)

VI. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Περιλαμβάνονται διατάξεις αναφορικά με τη λειτουργία της Δικαιοσύνης. Ειδικότερα:

1.α. Τροποποιούνται επιμέρους διατάξεις του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών (ΚΟΔΚΔΛ, ν. 1756/1988) αναφορικά με τη συγκρότηση των δικαστηρίων, την κλήρωση των συνθέσεων, την άσκηση πειθαρχικής δίωξης κ.λπ.

β. Περαιτέρω, αυξάνονται, από 1/1/2016, οι οργανικές θέσεις των δικαστικών λειτουργών της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης, ως ακολούθως: α) των εφετών κατά δέκα (10) οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε τετρακόσια εξήντα (460) και β) των αντεισαγγελέων εφετών κατά πέντε (5) οριζόμενου του συνολικού αριθμού αυτών σε εκατόν τριάντα πέντε (135). (άρθρα 46 – 47)

2.α. Τροποποιούνται επιμέρους διατάξεις του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 2812/2000), αναφορικά με τη συγκρότηση συλλογικών οργάνων, τους προϊσταμένους οργανικών μονάδων κ.λπ., ενώ παρατείνεται έως την 30/6/2016 η ισχύς του πίνακα κατάταξης επιτυχόντων του διαγωνισμού έτους 2009, για την πλήρωση κενών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων.

β. Καταργούνται οι μεταβατικής ισχύος διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013), αναφορικά με το σύστημα εξέτασης υποψηφίων δικηγόρων.

γ. Τροποποιούνται επιμέρους διατάξεις του Κώδικα Συμβολαιογράφων (ν. 2830/2000) αναφορικά με τον εισαγωγικό διαγωνισμό υποψηφίων συμβολαιογράφων.

δ. Ρυθμίζονται ειδικά θέματα αναφορικά με την ανάθεση προσωρινά των έργων υποθηκοφύλακα σε συμβολαιογράφο (δικαίωμα παραίτησης κ.λπ.), καθώς και τη διενέργεια διαγωνισμού για την κάλυψη κενών θέσεων ειδικών άμισθων υποθηκοφυλάκων. Οι συμβολαιογράφοι που εκτελούν έργα υποθηκοφύλακα δεν βαρύνονται με τις οφειλές που ανάγονται στο προηγούμενο της ανάληψης υπηρεσίας τους διάστημα.

ε. Επιτρέπεται, με υπουργική απόφαση, η μεταφορά οργανικών θέσεων μεταξύ έμμισθων υποθηκοφυλακείων και κτηματολογικών γραφείων για την εξυπηρέτηση υπηρεσιακών αναγκών.

στ. Επανακαθορίζεται η διαδικασία συγχώνευσης άμισθου υποθηκοφυλακείου με όμορο έμμισθο ή άμισθο υποθηκοφυλακείο, το οποίο μπορεί να ανήκει και στην ίδια πρωτοδικειακή περιφέρεια. (άρθρα 48 – 54)

VII. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

Ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και ορίζονται τα εξής:

α. Προσαρμόζονται οι ληξιαρχικές και δημοτολογικές διατάξεις προς τις ρυθμίσεις για το σύμφωνο συμβίωσης.

β. Ρυθμίζονται εκ νέου θέματα αναφορικά με τη δήμευση / κατάσχεση περιουσίας που αποτελεί προϊόν εγκληματικής δραστηριότητας κατά τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν. 4251/2014 (παράνομη μεταφορά υπηκόων τρίτων χωρών).

γ. Επιτρέπεται, με υπουργική απόφαση, να ανατίθενται στο προσωπικό φύλαξης του κλάδου ΔΕ Φύλαξης, τα καθήκοντα φύλαξης της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

δ. Μειώνεται κατά δύο (2) και ορίζεται σε οκτώ (8) μήνες, η διάρκεια της δοκιμαστικής υπηρεσίας των δοκίμων δικαστικών λειτουργών που προέρχονται από το διαγωνισμό του έτους 2013.

ε. Επιτρέπεται, να συστήνονται, με κ.υ.α., θέσεις ιατρών στα Δικαστήρια της Χώρας. Η επιλογή του ιατρικού προσωπικού που στελεχώνει τα ιατρεία των δικαστηρίων, διενεργείται από τους Διοικητές των Υγειονομικών Περιφερειών.

στ. Περιλαμβάνονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις για επιμέρους ρυθμίσεις του υπό ψήφιση νόμου.
(άρθρα 55 – 63)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Ι. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Ετήσια δαπάνη, από την αύξηση των θέσεων των δικαστικών λειτουργών συνολικά κατά δεκαπέντε (15), η οποία, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του επισπεύδοντος Υπουργείου, ανέρχεται στο ποσό των **500.000 Ευρώ** περίπου, για καθένα από τα έτη 2016 και 2017 και του **1.000.000 Ευρώ** περίπου για το έτος 2018 και εξής. **(άρθρο 47)**

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την: **α.** καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής Σωφρονιστικού Κώδικα **(άρθρο 40),**

β. αναδιάρθρωση, με π.δ/γμα, των Καταστημάτων Κράτησης **(άρθρο 43),**

γ. σύσταση, με κ.υ.α., θέσεων ιατρών στα Δικαστήρια της χώρας. **(άρθρο 61)**

3. Επίσπευση δαπάνης, από τη μείωση του χρόνου δοκιμαστικής υπηρεσίας συγκεκριμένων δικαστικών λειτουργών και την ως εκ τούτου καταβολή πλήρων αποδοχών ενωρίτερα. **(άρθρο 60)**

II. Επί των προϋπολογισμών Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης

Δαπάνη, από την επέκταση εφαρμογής στα μέρη του συμφώνου συμβίωσης, διατάξεων του Εργατικού Δικαίου και του Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης που αφορούν συζύγους, η οποία εξαρτάται από την έκδοση π.δ/τος και από πραγματικά περιστατικά. (άρθρο 12)

III. Επί του κρατικού προϋπολογισμού, του προϋπολογισμού του ΤΑΧΔΙΚ και των λοιπών φορέων της παρ.2 του άρθρου 4 του ν.663/1977 (Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων, ΟΓΑ, ΟΑΕΕ κ.λπ.), καθώς και επί των προϋπολογισμών των φορέων του άρθρου 20 του ν.4058/2012 (Μετοχικό Ταμείο Στρατού και Ταμείο Αρωγής Υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων)

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων, από την επιβολή ποινών κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 21, 27 και 29.

Αθήνα, 9 Δεκεμβρίου 2015

Η Γενική Διευθύντρια

Σταυρούλα Μηλιακού